

W 2021 i 2022 r. Kraków realizuje bezpłatne szczepienia przeciw grypie dla wszystkich Mieszkańców

Na szczególne wyróżnienie zasługują **działania podjęte na rzecz dzieci**, w tym innowacyjne usprawnienia w dostępie do świadczeń dla uczniów krakowskich szkół.

Kraków od wielu lat znajduje się w czołówce samorządów realizujących z sukcesem programy polityki zdrowotnej. Profilaktyka grypy od dawna uwzględniana jest w strategii zdrowotnej miasta, a władze Krakowa konsekwentnie poszerzają zakres programów, uwzględniając kolejne grupy wiekowe i grupy ryzyka, w tym seniorów, poprzez coroczną realizację miejskiego **Programu szczepień ochronnych przeciw grypie po 65 r.ż.**, a następnie także najmłodszych mieszkańców Krakowa poprzez realizację nowego programu polityki zdrowotnej pn.: **Program profilaktyki zachorowań na grypę dla dzieci w wieku 6-60 miesięcy w Gminie Miejskiej Kraków** (pozytywna opinia Prezesa AOTMiT nr 74/2020 z dnia 5 października 2020 r.).

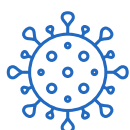
W ramach programu dla dzieci istnieje możliwość bezpłatnej kwalifikacji i zaszczepienia dziecka w wieku od 6 miesięcy do 5 lat **szczepionką iniekcyjną lub donosową** w formie aerozolu. Program jest zaplanowany na 3 lata i jest jednym z pierwszych w Polsce programów profilaktyki grypy w populacji dziecięcej. Dodatkowo, Miasto Kraków, na podstawie wydanego rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie metody zapobiegania grypie sezonowej w sezonie 2021/2022, aktywnie zaangażowało się w organizację szczepień przeciw grypie dla pensjonariuszy Domów Pomocy Społecznej, funkcjonariuszy Straży Miejskiej Miasta Krakowa, osób zatrudnionych w placówkach oświatowych. Ponadto, od 23 listopada 2021 r. również osoby 18+ mogły bezpłatnie zaszczepić się w wybranych punktach szczepień oraz w ramach istniejącego Punktu Szczepień Powszechnych.

Szczepienia dla uczniów

Na szczególną uwagę zasługuje **akcja bezpłatnych szczepień uczniów**, którą Kraków uruchomił w grudniu 2021 i kontynuował w styczniu 2022 r. To pionierskie działanie było możliwe dzięki współpracy **Urzędu Miasta Krakowa** i firmy **AstraZeneca**, która przekazała Miejskiemu Centrum Opieki (MCO) - krakowskiemu podmiotowi leczniczemu - donosowe szczepionki dla dzieci przeciwko grypie.

Jednym z kluczowych elementów sukcesu było uruchomienie siedmiu **mobilnych punktów szczepień**, dzięki którym szczepienia odbywały się przede wszystkim w szkołach. To działanie pozwoliło zaoszczędzić czas rodziców i zwiększyć zainteresowanie szczepieniami.

Celem akcji było wzmocnienie odporności dzieci, a tym samym zwiększenie bezpieczeństwa ich opiekunów przed nadchodzącymi feriami i okresem szczytu zachorowań na gripę, który występuje co roku pomiędzy styczniem a marcem.

Kompleksowa akcja szczepień uczniów przeciw grypie została zrealizowana **z wykorzystaniem wielu narzędzi** tak, aby umożliwić zaszczepienie jak największej liczby chętnych w krótkim czasie.

Etap „0” - przygotowawczy, czyli o tym jak przygotować sprawną akcję szczepień w szkołach w krótkim czasie

Miasto uruchomiło **działania informacyjne**, aby wypromować akcję szczepień. Miasto dla szerokiej komunikacji wykorzystало media lokalne, swoją stronę internetową a także bezpośrednio pisma do poszczególnych szkół.

Osoby zainteresowane akcją szczepień mogły również zasięgnąć informacji na specjalnie uruchomionych **infoliniach**.

W pismach skierowanych do dyrekcji szkół zawarto prośby o: zgłaszanie zainteresowania akcją szczepień dzieci – co wiązało się ze zorganizowaniem w szkole mobilnego punktu szczepień - poinformowanie wszystkich rodziców o możliwości skorzystania z bezpłatnych szczepień, a także o zorganizowanie miejsca spełniającego wymogi do przeprowadzenia **szczepienia w szkole**.

Etap I, czyli o tym jak zrealizować szczepienia w szkołach

W dniach 14-17 grudnia 2021 r. odbyła się **akcja szczepień w szkołach**, które wyraziły zainteresowanie organizacją szczepień na terenie placówki. Bezpłatne szczepienia zrealizowało Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie (MCO), wykorzystując działające przy MCO **mobilne zespoły szczepień**, które dotarły do szkół. W ramach projektu osoby 18+ mogły także zaszczepić się przeciw COVID-19 oraz przeciw grypie.

Liczby

7 Mobilnych Zespołów Szczepień

55 szkół włączonych do Projektu (na 60 szkół zgłoszonych)

670 zaszczepionych dzieci

88 zaszczepionych dorosłych (nauczyciele oraz personel szkolny)

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od realizatora, czas pobytu mobilnego punktu szczepień w szkole wynosił najczęściej ok. jednego dnia, jednak zdarzały się sytuacje, kiedy jeden zespół szczepił w 2 lub 3 szkołach jednego dnia.

W uzyskaniu zgód rodziców pomogła komunikacja m.in. poprzez Librusa oraz inne systemy komunikacji wychowawców z rodzicami. Dzieci przedstawiały kartki z podpisaną zgodą rodzica/opiekuna dzieci przed kwalifikacją lekarską do szczepienia. Same szczepienia odbywały się w trakcie lekcji lub po lekcjach, zawsze pod opieką nauczycieli.

Etap II, czyli o tym jak dać szansę pacjentom, którzy nie dali rady zaszczepić się w szkołach

Jeżeli szkoła nie zgłosiła się do akcji szczepień, chętni **rodzice mogli bezpłatnie** do 8 stycznia 2022 r. **zaszczepić dzieci**, które ukończyły 5. rok życia w Punkcie Szczepień Powszechnych znajdującym się przy ul. Wielickiej 267 w siedzibie Miejskiego Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnych w Krakowie (MCO).

Z tej formy skorzystało **71** osób.

Dzieci, które otrzymały pierwszą dawkę szczepienia w MCO, miały zagwarantowaną także bezpłatnie drugą dawkę szczepienia w MCO w odstępie 4 tygodni od podania pierwszej dawki. Kwalifikację do szczepienia każdorazowo przeprowadzał lekarz, a dzieci były szczepione szczepionką donosową w formie aerozolu do nosa.

Etap III, czyli jak w warunkach wzrostu zachorowań w kolejnej fali pandemii COVID-19 zorganizować szczepienia II dawką*

Realizacja szczepień II dawkami została przeprowadzona w stacjonarnym punkcie szczepień. W tym czasie odnotowano w Polsce wysokie odsetki osób zakażonych COVID-19 i nie włączono w akcję Mobilnych Punktów Szczepień.

Od 9 stycznia 2022 do 14 lutego 2022 ze szczepienia skorzystało **272** dzieci.

Komentarz Dyrektora Naczelnego Miejskiego Centrum Opieki dla Osób Starszych, Przewlekle Niepełnosprawnych oraz Niesamodzielnich w Krakowie, pana **Łukasza Bartkowicza**

1. Ocena pomysłu realizacji szczepień w szkołach oraz zaangażowania mobilnych punktów szczepień:

Bardzo dobra. Szkoły otrzymały z wyprzedzeniem komunikaty z Urzędu Miasta Krakowa zachęcające do zgłoszenia do udziału w Programie, mogły uprzedzić rodziców, pozyskać ich zgody na zaszczepienie dzieci oraz przygotować pomieszczenie, w którym będą odbywały się szczepienia.

2. Opinia rodziców (uzyskana na podstawie interakcji z nauczycielami oraz rodzicami podczas wykonywania szczepień):

Bardzo dobra, nieangażująca czasu rodziców w pierwszym etapie, natomiast zastosowanie szczepionki donosowej zmniejsza stres związany z tradycyjnym kojarzeniem szczepień z ukłuciem igłą.

3. Jak przyjęto donosową formę szczepienia?

Bardzo dobrze, nie odnotowano istotnych niepożądanych odczynów poszczepiennych

4. Rady dla naśladowców:

Ankieta satysfakcji dla rodziców

Dostęp do internetu, by raportować szczepienia

Zgarny i sprawny mobilny zespół szczepień

Pomoc samorządu w komunikacji ze szkołami

Edukacja i komunikacja do beneficjentów

W ramach programu szczepień dzieci opracowano:

Broszurę edukacyjną skierowaną do rodziców na temat realizowanego „Programu profilaktyki zachorowań na grypę dla dzieci w wieku 6–60 miesięcy w Gminie Miejskiej Kraków”, która zawiera także odpowiedzi ekspertów na postawione przez rodziców pytania pozyskane przez tut. Wydział Zdrowia z ankiet z krakowskich żłobków.

Wywiady z ekspertami - dr. Hanną Czajką oraz prof. Adamem Antczakiem - na temat szczepień przeciw grypie dzieci w wieku 6-60 miesięcy (w załączeniu) w dwóch wydaniach dwutygodników miejskich Kraków.pl z dnia 1 grudnia 2021 i 15 grudnia 2021 r.,

Strategią Urzędu Miasta Krakowa w odniesieniu do profilaktyki grypy był komunikat: **„Miasto Kraków w 2021 r. zapewnia wszystkim swoim mieszkańcom możliwość bezpłatnego zaszczepienia się przeciw grypie, a nie tylko osobom w wieku 18 lat i więcej. Tym samym w 2021 r. każdy mieszkaniec Krakowa może bezpłatnie zaszczepić się przeciw grypie.”**

W załączeniu: dwutygodniki „Kraków.pl” z wywiadami z ekspertami klinicznymi (Prof. Adamem Antczakiem i dr Hanną Czajką)

* - Dzieciom w wieku poniżej 9 lat, które nie były uprzednio szczepione przeciw grypie sezonowej, należy podać drugą dawkę w odstępie co najmniej 4 tygodni (zgodnie z Charakterystyką Produktu Leczniczego)

Materiały dodatkowe dostępne są na stronie UM Krakowa

<https://www.krakow.pl/zalacznik/404165> - wywiad z dr. Hanną Czajką

<https://www.krakow.pl/zalacznik/405324> - wywiad z Prof. Adamem Antczakiem